

Sygn. akt: I C 173/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Brzesku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agata Gawłowska-Sobusiak
Protokolant:	Paulina Wąs

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2016 r. w Brzesku

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. S. (1), P. B. (1) oraz małoletniego E. B. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego A. S. (1)**

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki A. S. (1) kwotę 50 000,00 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie liczonymi od dnia 16 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki A. S. (1) kwotę 7 572,76 zł (siedem tysięcy pięćset siedemdziesiąt dwa złote 76/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwota 4 800,00 zł tytułem wynagrodzenia radcowskiego i kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;

III. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda E. B. kwotę 50 000,00 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie liczonymi od dnia 16 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

IV. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda E. B. kwotę 7 317,00 zł (siedem tysięcy trzysta siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwota 4 800,00 zł tytułem wynagrodzenia radcowskiego i kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;

V. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda P. B. (1) kwotę 50 000,00 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych 00/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w zapłacie liczonymi od dnia 16 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

VI. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda P. B. (1) kwotę 7 317,00 zł (siedem tysięcy trzysta siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwota 4 800,00 zł tytułem wynagrodzenia radcowskiego i kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sędzia

SR Agata Gawłowska - Sobusiak

Sygn. akt I C 173/16

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 7 listopada 2016 r.

Powodowie: A. S. (1), P. B. (1) oraz małoletni E. B. reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową A. S. (1) domagali się zasądzenia od strony pozwanej (...) Spółka Akcyjna w W. tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc następujących kwot:

- powódka A. S. (1) - **50 000, 00 zł** wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 16 stycznia 2016r. do dnia zapłaty (sprawa o sygn. akt I C 173/16),

- powód E. B. - **50 000, 00 zł** wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 16 stycznia 2016r. do dnia zapłaty (sprawa o sygn. akt I C 203/15 połączona ze sprawą o sygn. akt I C 173/16 – postanowienie tut. Sądu z dnia 23 marca 2016 r),

- powód P. B. (1) - **50 000, 00 zł** wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 16 stycznia 2016r. do dnia zapłaty (sygn. akt I C 260/16 połączona ze sprawą o sygn. akt I C 173/16 – postanowienie tut. Sądu z dnia 27 kwietnia 2016 r).

Nadto powodowie domagali się zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwów powodowie podnieśli, że w dniu 17 maja 2000r. w Jadownikach P. K. kierując samochodem marki A. (...) nr rej. (...) nie zachował należytej ostrożności i bezpiecznej prędkości podejmując w miejscu niedozwolonym manewr wyprzedzania wykonującego skręt w lewo samochodu marki F. (...) nr rej. (...) kierowanego przez P. B. (2) w wyniku czego zjechał na lewy pas jezdni, gdzie doprowadził do zderzenia obu pojazdów, a P. B. (2) na skutek odniesionych obrażeń zmarł na miejscu zdarzenia. Wyrokiem tut. Sądu z dnia 10 listopada 2000 r sygn. akt II K 376/00 P. K. został uznany winnym popełnienia czynu z art. 177 § 2 kk oraz skazany na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonywania na okres próby wynoszący 3 lata. Dalej powodowie podnieśli, że pojazd, którym kierował sprawca zdarzenia, w dacie wypadku korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, udzielanej przez stronę pozwaną. Wobec powyższego powodowie pismem z dnia 21 października 2015r. zgłosili stronie pozwanej roszczenia o wypłatę kwoty 120 000, 00 zł na rzecz każdego z powodów tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią męża (powódka A. S. (1)) i ojca (powodowie E. B. i P. B. (1)). Strona pozwana uznała roszczenie powodów do kwoty 15 000, 00 zł na rzecz każdego z nich, w pozostałym zakresie odmawiając wypłaty.

Powódka A. S. (1) w uzasadnieniu pozwu podniosła, że zmarły P. B. (2) od 1997 r był jej mężem, stanowili zgodne małżeństwo, wspólnie wychowywali dwóch synów, zawsze mogła liczyć na pomoc męża, w szczególności wobec choroby syna. P. B. (2) zapewniał powódce i synom poczucie bezpieczeństwa, stabilizację i materialną niezależność. Wiadomość o śmierci P. B. (2) była dla powódki czymś niewyobrażalnym, ogromną tragedią. Po tym zdarzeniu powódka zamknęła się w sobie, popadła w depresję, miała kłopoty ze snem, nie mogła zmobilizować się do jakiegokolwiek działania, nie było z nią logicznego kontaktu, odczuwała bóle w klatce piersiowej. Powódka niewiele pamięta z tamtego okresu, a przecież została sama z dwójką dzieci, bez wsparcia finansowego. Powódka zmuszona była podjąć leczenie psychiatryczne, także farmakologiczne. Powódka nadal odczuwa brak męża, odwiedza regularnie jego grób. W dalszym ciągu powódka wymaga też konsultacji psychiatrycznych i psychologicznych oraz zażywania leków.

Z kolei powód E. B. podnosił, że gdy zginął jego ojciec P. B. (2) był rocznym dzieckiem. Powód nie pamięta nic z tego okresu, a przede wszystkim nie pamięta swojego ojca, co jest dla niego bardzo przykre. Powód podkreślił, że w związku ze śmiercią ojca, jego matka zmuszona była podjąć pracę zarobkową, przez co został pozbawiony także uwagi z jej strony. Powód zazdrościł rówieśnikom, którzy wychowywali się w pełnych rodzinach, dla których ojcowie byli autorytetami i wsparciem. Do dziś powód wspomina wraz z matką i babcią zmarłego ojca, interesuje się jego życiem i zastanawia się, jak wyglądałoby jego życie, gdyby miał ojca.

Także powód P. B. (1) w uzasadnieniu pozwu podnosił, że w chwili śmierci ojca był zaledwie 2,5-letnim dzieckiem. Nie pamięta tego okresu, jednak zdarzenie to mocno wpłynęło na jego życie. Także powód podkreślił, że matka musiała podjąć pracę zarobkową i nie mogła poświęcać mu tak dużo uwagi, jak tego wymagał. Powód wychowywał się bez ojca, czuł się skrzywdzony przez los, brak mu było autorytetu. Powód wspomina ojca wraz z matką i babcią, przechowuje pamiątki po nim.

Powodowie wyjaśnili, że żądają odsetek od dnia 16 stycznia 2016 r, albowiem strona pozwana decyzją z dnia 15 stycznia 2016 r odmówiła im wypłaty zadośćuczynienia w dalszej części.

Strona pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. w odpowiedzi na pozwy wniosła o oddalenie wszystkich trzech powództw w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozwy strona powodowa przyznała, że wypłaciła powodom kwoty po 15 000 zł tytułem zadośćuczynienia z art. 448 kc w zw. z art. 24 §1 kc, odmawiając uznania i wypłaty w pozostałej części. Strona pozwana zarzuciła jednak, że w latach 2001-2003 wypłaciła powodom kwotę 104,710,00 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci P. B. (2), a także łącznie kwotę 70 846,09 zł tytułem rent. Strona pozwana wyraziła dziwienie przedmiotową sprawą, albowiem powodowie nie zgłaszali żadnych roszczeń opartych na art. 448 kc bezpośrednio po wypadku P. B. (2), kiedy odczuwanie skutków jego utraty było zapewne bez porównania silniejsze niż obecnie. Zdaniem strony pozwanej żądanie zadośćuczynienia po 13-tu latach od wypadku jest wyłącznie dążeniem do poprawy sytuacji finansowej powodów kosztem strony pozwanej.

Dalej, strona pozwana zarzuciła, że nie można mówić obecnie o krzywdzie i bólu powodów po śmierci P. B. (2), albowiem powódka A. S. (1) wyszła ponownie za mąż, co wskazuje iż poradziła sobie z traumą po śmierci męża. Z kolei powodowie P. B. (1) i E. B. ze względu na swój wiek w chwili śmierci ojca nie zdawali sobie sprawy ze straty rodzica, nie pamiętają ojca, wiedzą o nim tylko z opowiadań innych bliskich osób.

Nadto strona pozwana zarzuciła, że roszczenia dochodzone przez powodów są rażąco wygórowane. Roszczenia przewidziane w art. 448 kc nie mogą stanowić źródła pozyskiwania środków finansowych, czy być sposobem na zasadniczą zmianę poziomu życia członków rodziny zmarłego. Nie powinno dochodzić do sytuacji, że zadośćuczynienie zasądzone na podstawie art. 448 kc na rzecz osób pośrednio poszkodowanych w wyniku wypadków komunikacyjnych jest wyższe od tego, jakie uzyskują osoby bezpośrednio poszkodowane na podstawie art. 445 §1 kc.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 maja 2000r. w miejscowości J. kierujący samochodem marki A. (...) o nr rej. (...) P. K. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie zachował należytej ostrożności i bezpiecznej prędkości, podejmując w miejscu niedozwolonym w obrębie skrzyżowania manewr wyprzedzania wykonującego skręt w lewo samochodu marki F. (...) o nr rej. (...) kierowanego przez P. B. (2), w wyniku czego zjechał na lewy pas jezdni, gdzie doprowadził do zderzenia obu pojazdów powodując u P. B. (2) obrażenia skutkujące jego śmiercią w miejscu zdarzenia.

Sąd Rejonowy w Brzesku wyrokiem z dnia 10 listopada 2000r. sygn. akt II K 376/00 skazał P. K. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszącym 3 lat. W

punkcie IV wymienionego wyroku Sąd orzekł wobec oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej A. B. (1) (obecnie A. S. (1)) kwotę 6 000, 00 zł tytułem nawiązki za doznaną krzywdę.

Na skutek apelacji, Sąd Okręgowy w Tarnowie wyrokiem z dnia 9 lutego 2001r. sygn. akt II Ka 16/01 podwyższył wyżej wymienioną kwotę nawiązki na rzecz do kwoty 8 000, 00 zł, a w pozostałym zakresie wyrok I-instancji utrzymano w mocy.

Dowód:

- odpis wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 10 listopada 2000r. sygn. akt II K 376/00 – k.9-10, 47-48, 104-105,

- akta szkody nr (...), a w szczególności zalegający w nich odpis wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 9 lutego 2001r. sygn. akt II Ka 16/01.

W dacie wypadku, sprawca wypadku miał zawartą umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych ze stroną pozwaną.

Dowód:

- akta szkody nr (...), a w szczególności zalegające w nich potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego.

Strona pozwana w toku postępowania likwidacyjnego w latach 2001-2003 wypłaciła na rzecz powodów odszkodowanie tytułem znacznego pogorszenia sytuacji życiowej, którego łączna kwota wyniosła **104 710, 00 zł**. Pismo strony pozwanej z dnia 19 października 2015r. informujące o wysokości przyznanego odszkodowania było adresowane na nazwisko (...), nie wiadomo na podstawie jakich dokumentów i konkretnie na czyją rzecz została wypłacona wymieniona kwota.

Nadto strona pozwana przyznała na rzecz wszystkich powodów renty wyrównawcze na podstawie art. 446 § 2 kc, która wynosiła początkowo po **139,46 zł** na rzecz powodów: E. B. i P. B. (1) – do osiągnięcia przez nich pełnoletności i na rzecz powódki A. S. (1) na okres trzech lat tj. łącznie 418, 38 zł. W 2002 r rentę podwyższono do kwoty po **328,64 zł** tj. łącznie **985, 92 zł**.

Powodowie: E. B. i P. B. (1) otrzymywali także rentę rodzinną oraz rentę rodzinną wypadkową wypłacane przez ZUS, łącznie każdy z nich w kwocie **556, 62 zł**,

Dowód:

-akta szkody nr (...), a w szczególności zalegające w nich: pismo strony pozwanej z dnia 19 października 2015r., pismo strony pozwanej z dnia 7 października 2015r., decyzja ZUS z dnia 4 lipca 2000r., decyzja ZUS z dnia 21 sierpnia 2000r., decyzja strony pozwanej z dnia 22 lutego 2002r.

Przed wytoczeniem powództwa, pismem z dnia 21 października 2015r. powodowie zgłosili stronie pozwanej roszczenia z tytułu zadośćuczynienia za śmierć męża (powódka A. S. (1)) oraz ojca (powodowie: E. B. i P. B. (1)) żądając kwot po 120 000,00 zł na rzecz każdego z nich, nadto renty alimentacyjnej.

Strona pozwana decyzją z dnia 15 stycznia 2016r. przyznała tytułem zadośćuczynienia kwoty po **15 000,00 zł** na rzecz każdego z powodów. Strona pozwana wskazała, że przyznane świadczenia są adekwatne do stopnia doznanej krzywdy z powodu naruszenia dobra osobistego, stanowią odpowiednią rekompensatę za doznane cierpienia po stracie osoby najbliższej. Odnośnie roszczeń rentowych, strona pozwana wskazała, iż takie świadczenia są już wypłacane.

Dowód:

- pismo pełnomocnika powodów z dnia 21 października 2016r. – k. 11-13, 49-51, 106-109,

- pismo strony pozwanej z dnia 15 stycznia 2016r. – k. 14-16, 52-54, 110-112,

- akta szkody nr (...), w szczególności zalegające w nich: zgłoszenie roszczeń z dnia 6 października 2015r., decyzja pozwanego z dnia 15 stycznia 2016r., decyzja pozwanego z dnia 19 października 2015r. k. 51.

W tut. Sądzie toczyła się sprawa z powództwa J. B., A. B. (2) (rodzice zmarłego P. B. (2)) i A. S. (2) (siostra P. B. (2)) przeciwko stronie pozwanej o zadośćuczynienie z tytułu śmierci P. B. (2) – sygn. akt IC1039/15. W wymienionej sprawie zasądzono od strony pozwanej tytułem zadośćuczynienia kwoty po 39 000, 00 zł na rzecz powodów J. B. i A. B. (2) (wcześniej strona pozwana wypłaciła powodom kwoty po 11,000,00 zł) oraz kwotę 14 000,00 zł na rzecz A. S. (2) (wcześniej strona pozwana wypłaciła kwotę 6 000,00 zł). Wyrok jest prawomocny, strony nie wnosiły apelacji.

Fakt znany Sądowi z urzędu.

Zmarły P. B. (2) był z zawodu murarzem- tynkarzem, pracował w firmie budowlanej, gdzie osiągał zarobki rzędu 1 800 zł brutto miesięcznie. W 1999r. P. B. (2) pracował w N., razem z ojcem A. B. (2), gdzie jego zarobki były znacznie wyższe. W okresie poprzedzającym dzień wypadku P. B. (2) ponownie otrzymał ofertę pracy w N., miał wyjechać na kontrakt rozpoczynający się w czerwcu 2000r., gdzie mógłby osiągać wynagrodzenie na poziomie nawet 5 000, 00 zł brutto miesięcznie. P. B. (2) był jedynym żywicielem rodziny, „chciał aby niczego nie brakowało jego rodzinie”.

W chwili wypadku P. B. (2) miał 22 lata, od trzech lat był żonaty z A. S. (1), miał dwóch synów- P. urodzonego w (...) r i E. urodzonego w (...) r. Po zawarciu związku małżeńskiego P. B. (2) wyprowadził się z domu rodzinnego i zamieszkał w domu rodzinnym żony, wspólnie planowali budowę własnego domu i powiększenie rodziny.

Dowód:

- akta szkody nr (...), w szczególności zalegające w nich: oświadczenie A. B. (2), pisma pracodawcy z dnia 15 października 2001r. , 6 maja 2002r., akty stanu cywilnego,

- zeznania świadka J. P. – k. 87,159-160,

- zeznania świadka R. M. - k. 87-88, 160

- przesłuchanie powódki A. S. (1) – k. 160-161.

Powódka A. S. (1), żona zmarłego P. B. (2), ma obecnie 38 lat, z zawodu jest fryzjerką. W chwili śmierci męża powódka miała 22 lata.

Powódka zawarła związek małżeński z P. B. (2), gdy miała 19 lat, ale oboje znali się już trzy lata. W chwili zawierania związku małżeńskiego powódka była w ciąży z pierwszym dzieckiem, P.. Przed urodzeniem P. powódka pracowała zawodowo, ponieważ dziecko urodziło się chore, musiała zrezygnować z pracy i zająć się opieką nad nim. Przez kilka miesięcy od narodzin P. powódka przebywała z nim w klinice dziecięcej w K., mąż P. B. (2) odwiedzał ich w każdy weekend. W 1999r. powódka urodziła drugiego syna- E., który także wymagał stałego leczenia z uwagi na przewlekłe choroby układu pokarmowego.

Powódka zawsze mogła liczyć na pomoc ze strony męża. Mąż pomagał jej w obowiązkach domowych i rodzicielskich, dbał o rodzinę i poświęcał jej wiele czasu, zawsze po powrocie z pracy zajmował się synami, bawił się nimi, kąpał, przewijał, karmił. Małżeństwo powódki było udane, nie dochodziło do kłótni. P. B. (2) był osobą wesołą, towarzyską, rodzinną.

Powódka o wypadku męża dowiedziała się od swojej matki, która była na miejscu zdarzenia oddalonego ok. 200 m od ich domu. Ta informacja była dla powódki szokiem, od razu zemdląła. Od obsługi karetki pogotowia, przybyłej na miejsce zdarzenia, otrzymała środki uspokajające.

W krótkim czasie po śmierci męża powódka zaczęła mieć problemy o podłożu depresyjnym, stała się obojętna, przestało jej na czymkolwiek zależeć, zamknęła się w sobie, nie wychodziła z domu, nawet nie miała siły, aby wstać z łóżka, spożyć posiłek czy coś powiedzieć. Powódka nie była w stanie zajmować się synami, jej obowiązki przejęły matka i siostra. Przez pierwsze 3 tygodnie od zdarzenia powódka zażywała silne leki uspokajające, a później o leki o lżejszym działaniu. Po pewnym czasie, głównie przez wzgląd na dzieci oraz pod wpływem wsparcia ze strony siostry, powódka zaczęła wracać do normalnego funkcjonowania, jednak niechętnie podejmowała codzienne czynności.

W 2003r. powódka podjęła leczenie psychiatryczne w (...) w B., kilkakrotnie korzystała też z porady psychologicznej.

Po około 4 latach od śmierci męża powódka zaczęła podejmować prace dorywcze, jako osoba sprzątająca. Powódka nie szukała pracy w zawodzie fryzjerki, ponieważ nie chciała wykonywać pracy związanej z ciągłym kontaktem z ludźmi.

Za pieniądze przyznane tytułem odszkodowania powódka przy wsparciu rodziny, także finansowym, wzniosła dom. W 2008r. powódka zawarła ponowny związek małżeński i urodziła kolejne dziecko - syna. Planując ciążę powódka musiała odstawić leki antydepresyjne, które jednak zaczęła ponownie zażywać już po 3-ch miesiącach od urodzenia syna, a to z uwagi na nawracające stany depresyjne.

Dowód:

- akta szkody nr (...), a w szczególności zalegająca w nich dokumentacja medyczna powódki i oświadczenie,

- oświadczenie powódki – k. 17,

- fotografie – k.18-19,

- opinia psychologiczna dotycząca powódki z dnia 19 lipca 2013 r – k. 20-21,

- dokumentacja medyczna leczenia psychiatrycznego powódki – k. 22-35,

- zeznania świadka J. P. – k. 87,159-160,

- zeznania świadka R. M. - k. 87-88, 160

- przesłuchanie powódki A. S. (1) – k. 160-161.

Powódka przejawia osobowość głęboko neurotyczną, wykazuje wysoki poziom lęku i niepokoju emocjonalnego, ma głęboko zaburzone poczucie bezpieczeństwa i utrwalony umiarkowany poziom depresji będący skutkiem przeżytego stresu pourazowego. Opisane zaburzenia wpływają na relacje powódki z dorastającymi synami, ponieważ – z obawy przed kolejnym nieszczęśliwym wypadkiem – nie chce, aby wychodzili oni z domu.

Powódka nadal unika kontaktu z ludźmi, ma zaburzenia snu, problemy gastryczne, często „ucieka w jedzenie”, ma nadwrażliwość na zapachy, nadto zaburzenia koncentracji, stale odczuwa zmęczenie. Powódka wymaga dalszego leczenia farmakologicznego i psychoterapii.

Dowód:

- opinia sądowo-psychologiczna z dnia 13 czerwca 2016r. sporządzona przez biegłego sądowego mgr B. R.- specjalistę psychologii klinicznej – k. 123-125,

- dokumentacja medyczna leczenia psychiatrycznego powódki – k. 22-35.

Powód P. B. (1)- starszy syn zmarłego P. B. (2) ma obecnie 19 lat, w chwili śmierci ojca miał 2,5 roku.

Powód nie pamięta ojca, zna go tylko z opowiadań rodziny. Jedynym utrwalonym w pamięci powoda wspomnieniem z okresu poprzedzającego śmierć ojca jest obraz pomarańczowego malucha, którym jeździł P. B. (2). Powód pamięta, jak wraz z matką i swoim młodszym bratem bawiąc się na podwórku przed domem oczekiwali na powrót ojca z pracy. Powód nie pamięta samego dnia zdarzenia. O śmierci ojca powiedziano powodowi niedługo po tym zdarzeniu z uwagi na fakt, że dopytywał się, kiedy wróci ojciec, nie mógł się go doczekać. Wtedy powiedziano mu, że tata „poszedł do nieba”. Powód jednak jeszcze przez dłuższy czas nie uświadamiał sobie tego, że ojciec nigdy nie wróci, i zdarzało się, że wypatrywał na drodze jego samochodu.

W okresie szkolnym powód zazdrościł innym dzieciom, że wychowują się w pełnych rodzinach. Zdarzało się, że powód wykazywał niepokojące, dziwne zachowania, które miały na celu zwrócenie na niego uwagi innych. Z tego powodu do szkoły była wzywana jego matka.

Powód odczuwa żal, że wychowywał się bez ojca. W rodzinie nie ma nikogo kto mógłby go powodowi zastąpić. Powód podświadomie poszukiwał osoby, która wypełniłaby mu lukę po zmarłym ojcu, szczególnie bliską mu osobą stał się dziadek A. B. (2)- ojciec P. B. (2), a także ksiądz-katecheta.

Powód na grobie ojca jest co niedzielę i w każde święta. Często wspomina ojca w rozmowach z rodziną, zastanawia się, jakim będzie ojcem dla swoich dzieci.

Dowód:

- akta szkody nr (...), a w szczególności zalegające w nich oświadczenie,

- zeznania świadka J. P. – k. 87,159-160,

- zeznania świadka R. M. - k. 87-88, 160

- przesłuchanie powoda P. B. (1) – k. 161-162.

Powód E. B.- młodszy syn zmarłego P. B. (2), obecnie ma 17 lat, natomiast w chwili śmierci ojca miał tylko 13 miesięcy.

Powód nie pamięta ojca, informacje o nim, to jakim był człowiekiem, przekazywali mu członkowie rodziny, w szczególności dziadkowie. Dziadkowie pokazywali mu zdjęcia ojca, wspólnie też oglądali film z wesela rodziców.

Powód odczuwa brak ojca, szczególnie nasilenie tego uczucia miało miejsce w okresie przedszkolnym w sytuacjach gdy np. organizowany był dzień ojca. W tym czasie jego matka ponownie wyszła za mąż, jednak jej drugi mąż nie zastąpił powodowi ojca.

Powód często zastanawia się, jak wyglądałoby jego życie, gdyby jego ojciec żył, uważa, że byłoby lepsze. Powód chciałby być dla swoich dzieci najlepszym ojcem.

Powód często bywa na grobie ojca, zdarza się że częściej niż raz w tygodniu.

Dowód:

- akta szkody nr (...), a w szczególności zalegające w nich oświadczenie,

- zeznania świadka J. P. – k. 87,159-160,

- zeznania świadka R. M. - k. 87-88, 160,

- przesłuchanie powoda E. B. – k. 162.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wymienionych dokumentów, opinii biegłego, fotografii, zeznań świadków i przesłuchania stron.

Dokumenty w postaci wyroków karnych – jako dokumenty urzędowe korzystały z domniemania zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. Z kolei pozostałe dokumenty, a to dokumenty zgromadzone w toku postępowania likwidacyjnego tj. potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczenia, decyzje ZUS, akta pracownicze, wyliczenia świadczeń, akty stanu cywilnego, dokumentacja medyczna, oświadczenia, korespondencja stron – jako dokumenty prywatne, korzystały z domniemania, że osoby które je podpisały złożyły zawarte w nich oświadczenia. Moc dowodowa tych dokumentów nie była kwestionowana.

Informację o prawomocnym wyroku w sprawie o sygn. akt I C 1039/15 z powództwa J. B., A. B. (2) i A. S. (2) Sąd powziął z urzędu.

Fotografia obrazująca zmarłego P. B. (2) z żoną i synem także nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Istotne znaczenia dla przedmiotowej sprawy, miała opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii - mgr B. R. dotyczące ustalenia wpływu śmierci P. B. (2) na życie emocjonalne, rodzinne i zawodowe A. S. (1). Opinia ta jest jasna i czytelna w swoich wnioskach i w pełni odpowiada na pytania stawiane przed Sąd. Biegły stwierdził, że śmierć męża powódki spowodował u niej zerwanie głębokich więzi miłości łączących małżonków. Nadto biegły wskazał, że u powódki występuje utrwalony umiarkowany poziom depresji będący skutkiem przeżytego stresu pourazowego.

Odnosnie zeznań świadków: J. P. i R. M., Sąd uznał, że przedstawiona przez nich relacja z życia powodów jest spójna i wyważona. Wymienieni świadkowie zgodnie opisali relacje łączące zmarłego P. B. (2) z powodami, a w szczególności sposób zachowania i funkcjonowania oraz nastrojów powódki po śmierci P. B. (2). W wypowiedziach świadków, Sąd nie dostrzegł żadnych elementów, które świadczyłyby o braku obiektywizmu, dlatego dał im wiarę.

Walorem wiarygodności Sąd obdarzył także dowód z przesłuchania powodów. Zeznania powodów były spójne, logiczne i szczere. Powodowie E. B. i P. B. (1) nie wyolbrzymiali faktów mających miejsce w okresie ich dorastania, odczuć i negatywnych przeżyć związanych z brakiem ojca. Także powódka A. S. (1) z trudem, ale rzeczowo opowiadała o swojej sytuacji po śmierci męża. Zeznania powódki inne dowody przeprowadzone w przedmiotowej sprawie, w szczególności dokumentacja medyczna i opinia biegłego sądowego z zakresu psychologii.

Sąd zważył co następuje:

W przedmiotowej sprawie powodowie dochodzili od strony pozwanej roszczeń odszkodowawczych sensu largo w oparciu o umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza samochodu, którego ruch wywołał szkodę.

Wiadomym jest, że posiadacz samochodu obowiązany jest zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe

w związku z ruchem tego pojazdu (art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjnym

i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych tj. Dz. U. z 2013 r. Nr 392). Z umowy ubezpieczenia przysługuje odszkodowanie za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia (art. 34 ust. 1 cyt. ustawy). Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego samochodem (art. 36 ust. 1 cyt. ustawy). Należy dodać, że odpowiedzialność cywilna posiadacza samochodu za szkody spowodowane jego ruchem jest oparta na zasadzie ryzyka (art. 436 kc). Natomiast kierujący samochodem, który nie jest jego posiadaczem, odpowiada wobec poszkodowanego na zasadzie winy (art. 415 kc). Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego naruszenie przepisów prawa o ruchu drogowym przesądza

o winie po stronie kierującego.

Zasadą jest, że poszkodowanym jest ta osoba, przeciwko której skierowane było działanie sprawcy. Wyjątkiem od tej zasady jest art. 446 kc, który tworzy podstawę dla samodzielnych roszczeń osób bliskich, które należą do kręgu tzw. pośrednio poszkodowanych. Omawiany przepis przewiduje cztery rodzaje roszczeń zmierzające do naprawienia szkód wywołanych śmiercią człowieka:

- a) zwrot kosztów leczenia i pogrzebu,
- b) rentę,
- c) jednorazowe odszkodowanie,
- d) zadośćuczynienie za krzywdę z powodu śmierci osoby bliskiej.

Do renty odszkodowawczej z art. 446 § 2 kc ma prawo osoba, względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny i jest to tzw. renta obligacyjna. Zaznaczyć trzeba, iż renta na rzecz dziecka winna być wypłacana do czasu uzyskania przez niego zdolności do pracy zarobkowej, niezależnie od tego czy np. drugie z rodziców jest w stanie je utrzymać (por.: wyrok SN z 10 grudnia 1962r., I 3 kc PR 244/62 LexisNexis nr (...)). Ponadto żądanie przyznania renty odszkodowawczej przysługuje także małżonkowi zmarłego, który prowadzi gospodarstwo domowe i wychowuje dzieci, aż do czasu ich usamodzielnienia się. Nie można wymagać, aby małżonek ten podejmował pracę zarobkową ze szkodą dla wychowania dzieci (por.: wyrok SN z 21 stycznia 1969r., II PR 597/68 LexisNexis nr (...)).

Z kolei art. 446 § 3 kc stanowi podstawę do przyznania jednorazowego odszkodowania „za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej”. Zakresem odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 kc objęty jest uszczerbek majątkowy doznany przez najbliższych członków rodziny zmarłego, w skutek jego śmierci. Szkada wyrządzona jest nie bezpośrednio przez śmierć członka rodziny, ale przez znaczne pogorszenie sytuacji życiowej najbliższych członków rodziny wywołane tą śmiercią. Owo znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej może obejmować całą gamę zdarzeń także o charakterze osobistym, lecz skutkach majątkowych, np. stres, depresja lub poczucie osamotnienia, które uniemożliwiają osiąganie z pracy lub innej działalności dotychczasowych zysków; utrata nadziei na wsparcie materialne, którego można byłoby w przeszłości oczekiwać od zmarłego (por.: wyrok SN z dnia 8 maja 1969 r II CR 114/69 OSNC 1970 nr 7-8 poz. 129; wyrok SN z dnia 24 października 2007r IV CSK 192/07 OSNC –ZD 2008 nr 3 poz. 86; wyrok SN z dnia 6 lutego 1968 I CR 654/67 OSNC 1969 nr 1 poz. 14).

Nadto w dniu 3 sierpnia 2008 r. wszedł w życie art. 446 § 4 kc, na podstawie którego może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną przez nich krzywdę. Roszczenie z art. 446 § 4 kc może być kumulowane z innymi roszczeniami uregulowanymi w art. 446 kc, nie wyłączając art. 446 § 3 kc. Zakresem zadośćuczynienia na podstawie art. 446 § 4 kc objęty jest z kolei uszczerbek niemajątkowy doznany przez najbliższych członków rodziny zmarłego, w następstwie jego śmierci. Kompensacie podlega więc doznana krzywda, w szczególności cierpienie, ból, poczucie osamotnienia i zawiedzionych nadziei po śmierci najbliższego członka rodziny. Co więcej ustalenie wysokości zadośćuczynienia z art. 446 § 4 kc powinno nastąpić według kryteriów branych pod uwagę przy zasądzeniu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych na podstawie art. 23 i 24 kc w zw. z art. 448 kc, z uwzględnieniem jednak ciężaru gatunkowego naruszonego dobra.

Należy wyjaśnić, że art. 446 § 4 kc wszedł w życie dopiero z dniem 3 sierpnia 2008 r. Niemniej jednak z dniem 28 grudnia 1996 r znowelizowano art. 448 kc, który stanowi, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis ten znajduje zastosowanie do naruszenia jakiegokolwiek dobra osobistego, także dobra osobistego w postaci szczególnej emocjonalnej więzi rodzinnej łączącej bliskiej osoby, która może być zerwana na skutek tragicznej śmierci jednego z członków rodziny.

Wobec powyższego kontrowersję wywołała kwestia, czy znowelizowany art. 448 kc może stanowić podstawę do przyznania osobom najbliższym zmarłego zadośćuczynienia za krzywdę przed wejściem w życie art. 446 § 4 kc tj.

przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Obecnie doktryna i judykatura są zgodne, że unormowanie zawarte w art. 446 § 4 kc jest tożsamy z unormowaniem z art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc, zaś to co je odróżnia, to możliwość zastosowania, z uwagi na umiejscowienia wypadku na osi czasu. **Najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje zadośćuczynienie za doznaną krzywdę na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 kc, gdy śmierć nastąpiła na skutek wypadku, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r, zaś na podstawie art. 446 § 4 kc – po dniu 3 sierpnia 2008 r.** Wprowadzenie art. 446 § 4 kc wprowadziło jedynie zmiany w sposobie realizacji roszczenia (por.: uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, OSNC-ZD 211 z. B, poz. 42 i z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, OSNC 2012, nr 1, poz. 10 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09, OSNC – ZD 2010, z. C, poz. 91, z dnia 25 maja 2011, II CSK 537/10, z dnia 10 listopada 2010 r., z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10 i z dnia 15 marca 2012 r., I CSK 314/11).

W przedmiotowej sprawie powodowie opierali swoje roszczenie na art. 448 kc. w zw. z art. 24 §1 kc.

Przesłanką odpowiedzialności przewidzianej w art. 448 k.c. jest bezprawne i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego (por.: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 12 grudnia 2002 r. V CKN 1581/2000). Przyjęcie takiego stanowiska oznacza, że podstawą zasądzenia odpowiedniej sumy zadośćuczynienia będzie każde zawinione działanie sprawcy, a więc zarówno w wypadku winy umyślnej, jak i winy nieumyślnej.

W przedmiotowej sprawie sprawca wypadku został uznany winnym tego, że nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nie zachował należytej ostrożności i bezpiecznej prędkości i podejmując w miejscu niedozwolonym w obrębie skrzyżowania manewr wyprzedzania wykonującego skręt w lewo samochodu kierowanego przez P. B. (2), w wyniku czego zjechał na lewy pas jezdni, gdzie doprowadził do zderzenia obu pojazdów, czego skutkiem była śmierć P. B. (2).

Zatem w przedmiotowej sprawie wykazane zostało, że sprawca wypadku poprzez swoje zawinione zachowanie doprowadził do śmierci P. B. (3), czym naruszył dobra osobiste powodów, o których poniżej. Wszystkie te okoliczności potwierdzają zasadność żądania powodów, co do zasady, tym bardziej, że strona pozwana wypłaciła już na rzecz powodów tytułem zadośćuczynienia kwoty po 15 000,00 zł.

Oceniając wysokość żądań powodów wskazać należy, iż utrata osoby bliskiej nie podlega żadnej wycenie. Nie ma żadnych mierników, które pozwoliłyby ocenić wartość cierpienia powodów po śmierci męża (powódka A. S. (1)) czy ojca (powodowie: E. B. i P. P. (2)). Zwłaszcza w sytuacji, kiedy ta śmierć jest nagła i nieprzewidziana. Mimo tego, że krzywda z powodu cierpienia wywołanego śmiercią osoby najbliższej ma ze swej istoty charakter niewymierny, przepis art. 448 kc wyraźnie zastrzega, że kwota przyznana tytułem zadośćuczynienia ma być odpowiednia, nie wskazując żadnych dalszych kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia. Oceny w tym zakresie dokonuje Sąd, w granicach przyznanej swobody sędziowskiej, rozważając indywidualne, szczególne okoliczności konkretnego przypadku, kierując się kompensacyjną funkcją instytucji zadośćuczynienia. Sąd korzysta zatem z daleko idącej swobody, niemniej jednak nie może to być suma rażąco odbiegająca od tych zasądzanych w analogicznych przypadkach (por. orzeczenie SN z dnia 11 lipca 2000 roku, II CKN 1119/98, Lex nr 50884).

Należy podkreślić, że krzywda i cierpienie po śmierci męża czy ojca są ogromne i nie można ich przeliczyć na żadną wartość pieniężną. Zadośćuczynienie za taką krzywdę jest tylko pewnym surogatem, bo nie da się tej krzywdy inaczej naprawić. Życie ludzkie jest wartością bezcenną. Tym samym zadośćuczynienie za krzywdę w postaci pozbawienia życia osoby najbliższej dla powodów nie może być niskie, bo doprowadziłoby do deprecjacji wartości życia ludzkiego. Zadośćuczynienie ma bowiem przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Skromny poziom życia danego środowiska, czy danej rodziny, nie może mieć znaczenia podczas ustalania wysokości zadośćuczynienia za cierpienie spowodowane śmiercią bliskiej osoby (por. wyrok SN z dnia 3 czerwca 2011 sygn. III CSK 279/2010). Jednocześnie kompensacyjną funkcję zadośćuczynienia przyznanego na podstawie art. 448 kc spełniają kwoty niższe niż te zasądzane na rzecz poszkodowanych na podstawie art. 445 § 1 kc, na co zwracała uwagę także strona pozwana. Kompensacja szkody w

tym wypadku, nie dotyczy bowiem osoby, która bezpośrednio uczestniczyła w zdarzeniu, lecz osoby jej bliskiej, zatem już z tego względu katalog niematerialnych skutków zdarzenia jest węższy, nie obejmuje bowiem przykładowo takich kryteriów, jak rozmiar bólu i cierpienia fizycznego związanych z utratą zdrowia, i koncentruje się przede wszystkim na kwestii odczuć psychicznych osoby bliskiej zmarłemu. Innymi słowy wysokość zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach.

Kryteria jakimi powinien się kierować Sąd określając kwotę zadośćuczynienia sformułowane są na tle orzecznictwa i mają uwzględniać przede wszystkim rozmiar krzywdy spowodowanej śmiercią osoby najbliższej, na który składają się: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, leczenie doznanej traumy, konsekwencje, jakie w życiu osoby najbliższej spowodowała ta śmierć, sposób adaptacji w środowisku w zmienionej dla tych osób rzeczywistości. Te okoliczności mają bezpośredni wpływ na wysokość ustalanego zadośćuczynienia (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 3 czerwca 2011 r. III CSK 279/2010, Lex nr 898254, SN z dnia 10 maja 2012r. IV CSK 416/11, Lex 1212823).

W tym miejscu należy wskazać, że strona pozwana w odpowiedzi na pozew powoływała się m.in. na fakt, iż wypłaciła powodowi wysokie sumy tytułem odszkodowania, a także renty. Dla przypomnienia, w toku postępowania likwidacyjnego zostały powodowi wypłacone następujące kwoty: 104 710, 00 zł tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej na podstawie art. 446 § 3 kc, 70 846, 09 zł tytułem renty na podstawie art. 446 § 2 kc (do dnia wniesienia odpowiedzi na pozew), 45 000, 00 zł tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 §1 kc. Należy jednak zwrócić uwagę, że w piśmie z dnia 7 października 2015r. (akta szkody – k. 60) strona pozwana podaje, że wysokość wymienionej kwoty odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej powodów wynika z elektronicznych zapisów księgowych dokonanych w latach 2001-2003. Brak jest w aktach archiwalnych strony pozwanej decyzji, na podstawie których można byłoby ustalić, jakie konkretnie kwoty i konkretnie komu zostały wypłacone z tego tytułu, a także jakimi kryteriami kierowała się strona pozwana i jakie aspekty wzięła pod uwagę przyznając powyższe odszkodowanie. Nie można ustalić, czy strona pozwana brała pod uwagę ustalając wysokość odszkodowania także aspekty szkody niemajątkowej.

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy, ustalając wysokość zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 §1 kc. Sąd wziął pod uwagę wysokości świadczeń przyznanych dotąd powodowi, uznając jednak, że miały one na celu przede wszystkim rekompensatę szkód majątkowych. Oceniając przedmiotowe roszczenie Sąd kierował się tym, aby zadośćuczynić powodowi za szkody o charakterze niemajątkowym.

Jak wynika z ustaleń poczynionych w przedmiotowej sprawie, śmierć P. B. (2) była zdarzeniem bardzo dotkliwym w skutkach dla całej rodziny, zwłaszcza dla powodów. Zdarzenie to zmieniło strukturę rodziny, pozbawiając życia jednego z jej członków, wywołało silne, przykre emocje. P. B. (2) zginął zaledwie w wieku 22 lat, pozostawiając żonę i dwójkę bardzo małych synów.

Wydarzenie to było przeżyciem szczególnie traumatycznym dla powódki A. S. (1). Podkreślić należy, że śmierć P. B. (2) była dla powódki zdarzeniem nagłym, nieoczekiwanym, a przez to miała większy ładunek dramatyczny, stanowiąc dla niej wstrząs emocjonalny, tym większym, że ich związek małżeński trwał zaledwie trzy lata i w istocie dopiero rozpoczęli układanie sobie życia: mieli dwoje małych dzieci, planowali powiększenie rodziny i budowę własnego domu. Powódka wspólnie ze zmarłym tworzyli bardzo harmonijną rodzinę, w trudnych chwilach zawsze mogli liczyć na swoją pomoc i brak jest przesłanek mogących wskazywać na późniejszą zmianę tego stanu rzeczy. Powódkę łączyła ze zmarłym nie tyle nawet poprawna, co wykraczająca ponad przeciętność więź rodzinna, która została gwałtownie zerwana. Można powiedzieć, że koszty psychiczne tego zdarzenia utrzymują się u powódki do dnia dzisiejszego, pomimo istotnego wsparcia ze strony innych członków rodziny, a także pomimo założenia rodziny z nowym partnerem. Powódka nie pogodziła się w pełni ze śmiercią swojego pierwszego męża, a rozmowa o nim, także obecnie, powoduje u niej wzmożone napięcie emocjonalne. Powódka z trudem rozmawia o tym zdarzeniu i przeżyciach z nim związanych. Po śmierci męża powódka popadła w głęboką depresję, z której wyszła tylko częściowo, obecnie

zdiagnozowano u niej utrwalony umiarkowany poziom depresji, w dalszym ciągu wymaga leczenia farmakologicznego i psychoterapii.

Natomiast powodowie w chwili śmierci ojca mieli 2,5 roku (powód P. B. (1)) i 13- miesięcy (powód E. B.). Oczywistym jest, że w tym czasie nie mieli oni świadomości, że ojciec zmarł. Wiadomość o śmierci ojca została powodom przekazana przez bliskich, P. B. (1) w niedługim czasie po zdarzeniu, a E. B. gdy miał kilka lat. Tak małe dzieci nie były jednak w stanie zrozumieć nieodwracalności śmierci, było to dla nich pojęcie abstrakcyjne i niezrozumiałe. Nie oznacza to jednak, że dla dziecka w tym wieku obojętna jest strata jednego z opiekunów. Zmarły P. B. (2) pomagał bowiem swojej żonie w opiece nad dziećmi, bawił się z nimi, wykonywał wszystkie czynności niezbędne, jak karmienie, przewijanie, kąpanie. Powód P. B. (1) przez dłuższy czas oczekiwał na powrót ojca, wypatrywał jego samochodu na drodze. Obaj powodowie szczególnie mocno odczuli stratę ojca, kiedy osiągnęli wiek przedszkolny. Wtedy zdali sobie sprawę, że inne dzieci mają oboje rodziców, którzy odbierają je z przedszkola oraz uczestniczą w organizowanych w nim uroczystościach. Powodowie nie pamiętają ojca, znają go jedynie z fotografii i opowieści. Odczuwają jednak żal z powodu jego straty, że zostali pozbawieni możliwości opieki, starań i troski ojca, a nadto jego oddziaływania na ich postawy życiowe. Powodowie nie mogli liczyć na pomoc ojca w nauce, wyborze zawodu, wsparcia w trudnych chwilach, a przede wszystkim zostali pozbawieni możliwości wychowywania się w pełnej rodzinie i wspólnego w niej życia.

Należy także dodać, że w tut. Sądzie toczyła się sprawa z powództwa rodziców P. J. B. i A. B. (2), a także siostry A. S. (2) o zadośćuczynienie po śmierci syna i brata. W sprawie tej zasądzono na rzecz rodziców zmarłego kwoty po 39 000 zł, co łącznie z przyznaną już wcześniej przez stronę pozwaną kwotą 11 000, 00 zł, stanowiło kwoty po 50 000, 00 zł tytułem zadośćuczynienia. W przypadku A. S. (2) orzeczono 14 000, 00 zł, a wcześniej przyznano jej 6 000, 00 zł, co łącznie stanowiło kwotę 20 000, 00 zł tytułem zadośćuczynienia. Od opisanego wyroku nie wniesiono apelacji. W związku z powyższym, w przedmiotowej sprawie należało przyznać tytułem zadośćuczynienia kwoty wyższe, albowiem krzywda rodziców i siostry jest mniejsza niż żony, która pozostała z dwójką małych dzieci. Nie można także dezawuować cierpienia samych dzieci, które pozbawione zostały możliwości wzrostu w pełnej rodzinie, a przede wszystkim w atmosferze autorytetu i miłości ojca. Posiadanie męża czy ojca jest wartością niezastępowaną.

Z powyższych względów Sąd uznał, że wysokość żądań powodów zgłoszonych w pozwie jest zasadna i adekwatna do rozmiaru krzywdy i cierpienia wynikającego z zerwania więzi rodzinnych poprzez śmierć P. B. (2), a jednocześnie uwzględnił stosunki społeczno-ekonomiczne. Z tych też względów Sąd uwzględnił powództwo w całości.

Reasumując, Sąd uznał, że powódka A. S. (1) winna otrzymać tytułem zadośćuczynienia kwotę 73 000, 00 zł i zasądził na rzecz powódki kwotę **50 000, 00 zł** (kwota 50 000, 00 zł + 15 000, 00 zł już wypłacone + 8 000, 00 zł zasądzona nawiązka – łącznie 73 000, 00 zł). Dalej Sąd uznał, że powód P. B. (1) winien otrzymać tytułem zadośćuczynienia kwotę 65 000, 00 zł i zasądził na rzecz powoda kwotę **50 000, 00 zł** (kwota 50 000, 00 zł + 15 000, 00 zł już wypłacone – łącznie 65 000, 00 zł). Sąd uznał, że także powód E. B. winien otrzymać tytułem zadośćuczynienia kwotę 65 000, 00 zł i zasądził na rzecz powoda kwotę **50 000, 00 zł** (kwota 50 000, 00 zł + 15 000, 00 zł już wypłacone – łącznie 65 000, 00 zł).

Odsetki za opóźnienie Sąd zasądził na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc. Zgodnie z art. 817 kc ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Skoro powodowie zgłosili swoje roszczenia, sprecyzowane co do podstawy i wysokości, stronie pozwanej pismem z dnia 21 października 2015r, to odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie należały się od dnia 21 listopada 2015 r. Powodowie żądali jednak odsetek do dnia wydania decyzji odmownej z dnia 15 stycznia 2016r, zatem odsetki zasądzono do dnia 16 stycznia 2016r.

W tym stanie rzeczy na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 98 kpc mając na względzie wynik sprawy.

Powodowie wygrali sprawę w 100%, dlatego też należy im się zwrot kosztów w całości.

Na koszty poniesione przez powódkę A. S. (1) składały się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 2 500, 00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 4 800, 00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17, 00 zł oraz wynagrodzenie biegłego w kwocie 255,76 zł – łącznie **7 572,76 zł**. Ponieważ powódka wpłaciła zaliczkę na poczet wydania opinii biegłego w kwocie 400,00 zł, kwota niewykorzystana zaliczki tj. 144,24 zł zostanie jej zwrócona po uprawomocnieniu się wyroku.

Na koszty poniesione przez powoda E. B. składały się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 2 500, 00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 4 800, 00 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17, 00 zł – łącznie **7 317,00 zł**.

Także na koszty poniesione przez powoda P. B. (1) składały się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 2 500, 00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 4 800, 00 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17, 00 zł – łącznie **7 317,00 zł**.

SSR Agata Gawłowska- Sobusiak